

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DOLORES

Een toneelspel in drie bedrijven,
een proloog en een epiloog

door

Walter van den Broeck

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2020
Nr.3525

PERSONAGES

(1 dame – 2 heren)

DOLORES VITAL y GARCIA, 28 jaar :

PETER JULES VANDEN BROECK, haar man, Provinciaal schatbewaarder van Bohol, 31 jaar :

JOAQUIN LUNA, volksvertegenwoordiger van La Union, haar minnaar, 38 jaar :

DECOR

Het huis van Provinciaal Schatbewaarder, Peter Jules Vanden Broeck. Links staat een gigantische witte wieg met een sluier van tule. Rechts een witte chaise longue met tafeltje en stoel.

TIJD

1911-1912

1880

PROLOOG

(In het decor staan de drie acteurs in een driehoek opgesteld. Boven hun theaterkostuum dragen ze een jas die aangepast is aan de weersomstandigheden van de dag, zodat de indruk ontstaat dat ze pas gearriveerd zijn.)

JOAQUIN : Goedenavond, dames en heren, mijn naam is (*naam van de acteur*). Wij gaan voor u vanavond “Dolores” van Walter van den Broeck spelen.

Voor een goed begrip:

De tijd zal 1911 zijn.

De plaats: Tagbilaran, hoofdstad van Bohol, een Filippijns eiland.

Het huis: de woning van Pedro Vanden Broeck, schatbewaarder van de provincie Bohol.

Op 23 maart 1901, tien jaar geleden, dus kwam er een einde aan de Filippijns-Amerikaanse oorlog en werd de archipel onder Amerikaanse voogdij geplaatst. Teleurgestelde aanhangers van rebellenleider Aguinaldo opereren na al die jaren nog steeds als groepjes struikrovers.

Mijn naam is dus (*naam van de acteur*). Ik speel vanavond Joaquin Luna, een jongere broer van Antonio, Aguinaldo's beroemdste generaal; Juan, de beruchte kunstschilder; José, de dokter; Manuel, de musicus en Numeriana hun enige zuster. Joaquin is 38 jaar oud, advocaat van opleiding, getrouwd en vader van een dochter.

Na de overgave ijverde hij met de Vredesbeweging voor de erkenning van de Filippijnen als nieuwe Amerikaanse staat. Gesteund door de bezetter werd hij achtereenvolgens senator, gouverneur en volksvertegenwoordiger van de provincie La Union. Aguinaldo's verschoppelingen noemen hem nog steeds een collaborateur, een *americanisto*. Hijzelf ziet zich echter als een *realista*. Daarom zal hij later slechts een voetnoot worden in de geschiedenisboeken.

Zeven jaar geleden leerde hij de beeldschone Dolores Vital y Garcia kennen en werd smoorverliefd op haar.

DOLORES : Mijn naam is (*naam van de actrice*) Ik speel vanavond Dolores Vital y Garcia, de 28-jarige dochter van de rijke grootgrondbezitster Rosa Garcia y Araneta, en Felix Vital, een Mexicaanse mesties en succesrijk zakenman. Rosa hertrouwde, na Felix' veel te vroege dood met de gehaaide zakenman Baldomero Sola. Die dreef Dolores, na haar studie aan het strenge Real Colegio de Santa Isabel, in de armen van de schatbewaarder van La Union, Pedro Vanden Broeck, een bleke Belg met een veel te smal snorretje. Zeven jaar geleden trouwden ze. Datzelfde jaar leerde ze Joaquin Luna kennen en werd smoorverliefd op hem. Met Pedro heeft ze twee kinderen: Roberto, vijf jaar oud, en Gracia negen maanden.

PETER : Mijn naam is (*naam van de acteur*). Ik speel vanavond Peter Jules Vanden Broeck, 32 jaar oud. Hij is geboren in Lichtaart, een dorp in de Kempen, een zanderige streek in het Noorden van België waar een soort Nederlands wordt gesproken.

Door de dood van zijn vader diende hij zijn studie aan het Daminaancollege van Aarschot voortijdig - of beter: net op tijd - af te breken, om in plaats van missionaris te worden de kost te gaan verdienen voor zijn familie.

Met de *Inverramsay* zeilde hij naar San Francisco, nam dienst in het Amerikaanse leger en werd meteen naar de Filippijnen verscheept. Op wapenfeiten kan hij zich niet beroemen. Zijn dienst bestond hoofdzakelijk uit wachtlopen en rantsoenen tellen.

In 1901 nam hij ontslag en werd lid van de Amerikaanse bezettingsadministratie. Drie jaar later trouwde hij met Dolores Vital. Zij schonk hem twee kinderen: Bobby en Grace. In 1907 werd hij schatbewaarder van La Union. Sinds een jaar is hij schatbewaarder van Bohol, een klein eiland, ver weg van La Union. Bohol betaalt beter, beweert hij.

(De twee eersten af fond links. De laatste af fond rechts.)

EERSTE BEDRIJF

(1911. Filippijnen. Tagbilaran (Bohol). Huis van Provinciaal Schatbewaarder, Peter Jules Vanden Broeck. Links staat een gigantische witte wieg met een sluier van tule. Rechts een witte chaise longue met tafeltje en stoel. Het is middag. We horen af en toe de schreeuw van een exotische vogel en ver weg een gewerschot. We horen ook het hitsige gegiechel van een vrouw en de speels protesterende bromstem van een man. Af en toe verstaan we een zinsflard.)

JOAQUIN : *(Off)* Alsjeblieft, lieve Lolita, heb medelijden! Ik kan niet meer, ik ben op!

DOLORES : *(Off)* Hier blijven! Ik laat je niet gaan! Nooit meer!

JOAQUIN : *(Off)* Wil je mijn dood? Nee!

(Op: JOAQUIN LUNA, 38 jaar oud, zwart haar, forse snor, losgeknoopt hemd, bretels naar beneden geschoven. Hij wordt achterna gezeten door DOLORES VITAL y GARCIA - VANDEN BROECK, 28 jaar, lange, pikzwarte haren, vuurrood gezicht, gehuld in een lang, wit nachthemd. Zij omhelst hem, dwingt hem zich op de chaise longue te laten vallen. Over de leuning ervan hangt zijn jas. Zij gaat bovenop hem liggen en zoent hem hartstochtelijk op zijn gezicht, zijn blote borst, grijpt en knijpt hem waar ze kan.)

Hou op! Hou op! Ik kan niet meer... ik geef me over!

(Dolores geeft het op. Ze rolt van de chaise longue af, en gaat er met de rug tegenaan zitten.)

DOLORES : Waar was jij tien jaar geleden? Waarom hebben we elkaar toen niet ontmoet?

JOAQUIN : Dat had moeilijk gekund, schat.

DOLORES : Ik weet het. Jij zette de hele archipel te vuur en te zwaard, terwijl ik in het Colegio haakwerkjes zat te priegelen en revérences te oefenen.

JOAQUIN : En piano te studeren!

DOLORES : En te bidden! Hele resem's rozenkransen. 's Morgens, 's middags en 's avonds. En altijd onder toezicht van kwaai Spaanse nonnen. Reusachtige vleermuizen. Brrrrr.

JOAQUIN : Het is al bij al een wonder dat we elkaar hebben ontmoet, mi amor. Ik had gesneuveld kunnen zijn. Of tenminste zoek geraakt op één van die duizenden eilanden.

DOLORES : Volgens Pedro zijn het er zeventuizend en elf.

JOAQUIN : Niemand weet het precies want er zijn er meer bij eb dan bij vloed. (*Lacht*) Pedro werd er gek van. Weet je dat ik hem ooit heb uitgestuurd om ze te tellen? Sindsdien noemden ze hem bij het Provinciebestuur spottend *el contador de las islas*.

DOLORES : Die lange reis? Was dat om eilanden te tellen...?

JOAQUIN : (*Lacht*) Ik kon hem toch niet elke keer op inspectie sturen om hem uit de buurt te hebben.

DOLORES : Ik wed dat hij het nog interessant vond ook. Tellen is zijn lange leven. Eilanden tellen. Echt iets voor hem. Pedro, de Eilandenteller.

JOAQUIN : Noem je hem nog altijd Pedro?

DOLORES : Alleen als hij het niet hoort, of als we ruzie hebben.

JOAQUIN : Hij wil dat ik hem Pieter noem zoals de Amerikanen.

DOLORES : Zijn ouders gebruikten zijn tweede naam: *Juul*. Maar eigenlijk heet hij Peter. (*Articuleert heel moeizaam*) Peter Juul Vanden Broeck. Wie krijgt nu zoiets uit zijn strot? Mijn stiefvader in elk geval niet. Die herdoopte hem op onze trouwdag meteen tot Pedro. En hij hâat die naam. Iedereen heet hier Pedro, zegt hij. Zelfs de honden. En de kleine Roberto en Gracia blijft hij koppig Bobby en Grace noemen. En mij Dolly!

JOAQUIN : Smakeloos!

DOLORES : Ordinair! Hij wil duidelijk maken dat hij aan de kant van de Amerikanen staat. Het enige wat die man kan is werken.

JOAQUIN : Geen wonder dat Kolonel Murray hem na de oorlog meteen tot belastingcontroleur liet aanstellen en dat hij drie jaar later al waarnemend schatbewaarder van de provincie Antique was.

DOLORES : Ja, en kort daarna nodigde mijn stiefvader hem uit voor een diner.

JOAQUIN : En werd hij meteen smoorverliefd op je.

DOLORES : Zo leek het, ja.

JOAQUIN : En jij?

DOLORES : Ik? Stiefpapa zag zijn kans om op grote schaal zaken te doen met de Amerikanen zienderogen stijgen. Ik heb me gewoon naar zijn wens gevoegd.

JOAQUIN : Voelde je dan helemaal niets voor Pedro?

DOLORES : Nee. Heb wat geduld kind, zei mama, maar het is nooit gekomen. Ik was hooguit gecharmeerd door de aandacht die ik van hem kreeg. Altijd voorkomend, altijd deugdzaam! (*Lacht*) Onverdraaglijk deugdzaam! En keurig! Alleen al zijn handschrift. Dat lijkt wel gedrukt. Geen enkele doorhaling. Zelfs op ongelinieerd papier zijn zijn regels kaarsrecht.

JOAQUIN : Ik weet het. Ik ken dat handschrift. Griezellig.

DOLORES : Niemand zal hem op een fout betrappen. Al moet hij er zijn slaap voor laten: hij herschrijft een rapport zo vaak tot het foutloos en vlekkeloos is.

JOAQUIN : De geboorte *van* de kleine Roberto een jaar later zal toch wel niet het werk van de Heilige Geest zijn geweest?

DOLORES : Nee. Ik zag het als een plicht tegenover mijn ouders. Hij tegenover Washington. En als middel om praatjes te voorkomen die zijn carrière konden schaden.

JOAQUIN : Hoe kon zeven jaar later de kleine Gracia dan nog geboren worden?

DOLORES : Daar wil ik het nu niet over hebben. Als je maar weet dat het jouw schuld is.

JOAQUIN : Mijn schuld?

DOLORES : Toen hij vernam dat jij gobernador van La Union was geworden, gingen er meteen lichtjes in zijn grijze ogen branden.

JOAQUIN : Hij kende me niet eens!

DOLORES : Een Luna, schat! Iedereen kent de Luna's toch!

JOAQUIN : Wacht eens even, bedoel je dat onze allereerste ontmoeting op die Conventie op La Union niet toevallig was? Niet het werk van Gods Voorzienigheid maar van de eilandenteller?

DOLORES : Hij had alles voorzien en gepland. Ook dat je ons die eerste avond bij je thuis zou uitnodigen.

JOAQUIN : Die avond dat jij zo prachtig piano speelde! Zeg niet dat je mee in het

complot zat!

DOLORES : Nee....! Maar hij kende jouw reputatie en mijn temperament. En hij maakte een simpele rekensom, begrijp je?

JOAQUIN : Ik had nog nooit iemand zo mooi horen spelen!

DOLORES : Je bleef maar aandringen. Ook toen iedereen al vertrokken was. Ik heb gespeeld tot het licht werd en ik op het klavier in slaap viel...

JOAQUIN : Middenin Liebestraum...

DOLORES : Kort daarna haalde jij ons naar La Union. Jij dacht dat je het sluw had gespeeld. Twee vliegen in één klap. Een prima schatbewaarder en de vrouw van je leven.

JOAQUIN : Die lepe boekhouder...

DOLORES : *(Terwijl ze hem weer beklimt)* Maar als jij ons niet naar La Union had gehaald, dan had ik hem en Roberto in de steek gelaten en was naar je toe gekomen.

JOAQUIN : *(Maakt zich los uit de omhelzing, ongemakkelijk.)* Dat zou niet verstandig zijn geweest. We zijn allebei getrouwd, mi amor.

DOLORES : Ik weet het. Getrouwd en katholiek.

JOAQUIN : Ja. Vooral dat. Mijn hele familie is katholiek. De hele archipel is katholiek. Alles en iedereen is katholiek.

DOLORES : En iedereen heeft een relatie. Ook dat is katholiek.

JOAQUIN : Zolang we maar niet officieel verbreken wat God heeft verbonden...

DOLORES : De hypocrisie...

JOAQUIN : Amorcita, maak jezelf niet ongelukkig. Denk aan iets vrolijks, aan ons samenzijn.

DOLORES : In La Union zag ik je haast elke dag, maar sinds ik hier op dat godvergeten Bohol woon, moeten we heksentoeren uithalen om elkaar een paar keer per jaar te zien.

JOAQUIN : Hé, schat, word wakker! De eilandenteller is gisteren voor vijf maanden naar België afgereisd?

DOLORES : Je dacht toch niet dat je hier de hele tijd kon blijven?

JOAQUIN : Nee, natuurlijk niet. Ik vertrek vanavond nog.

DOLORES : Vanavond?

JOAQUIN : Ik kan hier toch niet overnachten als je man er niet is. Hij zou het al te

weten komen voor hij goed en wel in België is.

DOLORES : Ga je dan al terug naar huis?

JOAQUIN : Welnee, schat. Ik zorg ervoor dat ze me hier morgen allemaal zien vertrekken. Ik reis niet verder dan Cebu en over een week kom je me achterna. Je gaat zozegd je ouders bezoeken in Manilla zoals in juni, toen Pedro twee maanden heel Bohol binnenstebuiten heeft gekeerd met zijn zoveelste opium-campagne.

(Dolores begint te snikken)

Hé, wat is er? Kop op, liefje. Je zal zien het wordt net zo zalig als toen.

DOLORES : Dat is het niet.

JOAQUIN : Wat is er dan?

DOLORES : Ik weet niet wat ik moet voelen. Vijf maanden, Joaquin. Wat een cadeau! Soms hoop ik dat *The Melbourne* met man en muis vergaat. Dan zijn we voorgoed van hem af. Maar dan ben ik ook Roberto en de kleine Gracia kwijt. De kleine Gracia! Begrijp jij dat nu? Dat hij dat kind van negen maanden mee naar België neemt?

JOAQUIN : Het is de wens van zijn stervende moeder, Lolita. En maak je geen zorgen. Mijn broer José heeft voor alles gezorgd. Eenmaal aan boord zijn ze veilig.

DOLORES : Ik moet er niet aan denken wat er hun onderweg allemaal kan overgekomen...

JOAQUIN : Wees maar niet bang. Het tyfoonseizoen is voorbij.

(Er klinken weer schoten in de verte)

DOLORES : *(Schrikt)* Houdt dat dan nooit op?

JOAQUIN : Ach, dat zijn achtergebleven sukkelaars die van geen hout meer pijlen weten te maken.

DOLORES : De oorlog is al tien jaar voorbij. Waarom blijven ze vechten?

JOAQUIN : Omdat ze niets anders kunnen. Het zijn armoedzaaiers met een geweer, die hun dagelijkse kostje bij elkaar proberen te schieten.

DOLORES : Jij schijnt sympathie te hebben voor dat tuig.

JOAQUIN : Dat tuig heeft onder leiding van mijn broer Antonio ons volk bevrijd van de Spanjaarden en zich daarna nog een tijdlang verzet tegen de Amerikanen.

DOLORES : Ons volk? Welk volk? Er worden hier twee en zeventig talen gesproken, volgens Pedro.

JOAQUIN : Drie en zeventig, schat. Je vergeet de taal der liefde.

DOLORES : (*Zoent hem*) Deugniet...

JOAQUIN : Lolita...

DOLORES : Hou je van me?

JOAQUIN : Natuurlijk hou ik van je!

DOLORES : Zeg het, ik wil het je horen zeggen.

JOAQUIN : Ik hou van je, Lolita... Ik dacht dat ik dat al wel bewezen had. (*Hij wrijft over haar zwangere buikje*) Over drie maanden ligt het levende bewijs van mijn liefde voor jou in die wieg daar.

DOLORES : Over zes!

JOAQUIN : Zes?

DOLORES : Dat heb ik Pedro wijsgemaakt.

JOAQUIN : Dan is het al geboren als hij terugkomt!

DOLORES : Dan is het twee maanden oud. Maar ik zal zeggen dat het een maand te vroeg is geboren.

JOAQUIN : Wat ben jij toch uitgekookt!

DOLORES : Ja, maar nog lang niet moe. En jij? Ben jij intussen weer wat op krachten gekomen?

JOAQUIN : Madre de Dios!

DOLORES : (*Begint aan zijn hemd en zijn broek te rukken*) Mij al die maanden laten hongeren. Mij al die maanden uithongeren!

(Ze zoent hem innig. Ze maakt aanstalten om weer hevig met hem te vrijen. Hij protesteert speels. Plots rukt ze zich los uit hun omhelzing.)

Ssst!!

JOAQUIN : Wat is er?

DOLORES : Ik dacht dat ik iets hoorde .... ssst! Ik hoor een paard! (*Ze loopt naar het*

balkon.)

(We horen in de verte de rustige draf van een paard en het gerinkel van een belletje.)

Dat kan toch niet waar zijn!

JOAQUIN : Schat, heel Tagbilaran krioelt van de rijtuigen op dit uur.

DOLORES : Ja maar dat belletje! Dat ken ik uit de duizend. Het is Pedro. Ik ben er zeker van.

JOAQUIN : *(Voegt zich bij haar op het balkon)* Hij zou toch met de kinderen bij mijn broer José overnachten en pas vandaag de boot naar Europa nemen.

DOLORES : Zie je hem? Kun je hem zien?

JOAQUIN : Je hebt gelijk. Hij is het.

DOLORES : O God! Als hij je hier aantreft weet hij meteen dat ik je van zijn vertrek op de hoogte heb gebracht!

JOAQUIN : Kalm, amor, je onderschat me. Ik heb me op alles voorbereid.

DOLORES : Wat bedoel je? Hij schiet je overhoop!

JOAQUIN : Ik moet op Negros een partijcongres bijwonen en heb ik zagezegd van de gelegenheid gebruik gemaakt om jullie te komen zeggen dat ik het peterschap van het nieuwe kind aanvaard.

DOLORES : *(Snel denkend)* Goed, goed. Je had dat ook kunnen schrijven, maar het is mooier als je het persoonlijk komt zeggen! *(Dan, beslist, terwijl ze hem helpt zijn kleren te fatsoeneren en hem een leren tas aanreikt.)* Er is niks aan de hand. Je bent de wieg komen brengen. Ga bij de deur staan en loop tegen hem op als hij binnenkomt. Doe alsof je haast hebt, dat je de ferry moet halen. Vertel hem dat van die vergadering.... het peterschap. ... de wieg!

(De windbel gaat over)

JOAQUIN : Kleed je nu maar gauw aan!

(Ze rent af, terwijl Joaquin zijn kleren fatsoeneert, zijn hoed opzet, zijn tas onder zijn arm klemt en zijn wandelstok ter hand neemt.. We horen haastige

voetstappen. Op komt Peter. Hij is 32. Hij is schriel, draagt een snorretje en is gekleed in een tropische reiskleren. Hij draagt een brede vilthoed. Aan een leren gordel, een kaliber 38 dienstpistool. Onder zijn arm klemt ook hij een aktetas.)

PETER : *(Off)* Dolly! Dolly! Niet schrikken! Ik ben het maar!

JOAQUIN : *(Loopt met gespeelde verbazing tegen hem op als Peter opkomt.)* O, señor Tesorero! Ik wilde net vertrekken. Je vrouw zei dat je bij mijn broer was.

PETER : Señor diputado!

JOAQUIN : Joaquin, por favor... Pieter.

PETER : *(Glimlacht)* Joaquin....

JOAQUIN : Joaquin, nu meer dan ooit.

PETER : Wat bedoel je?

JOAQUIN : Nu ik peter word van het nieuwe kindje...

PETER : Je aanvaardt?

JOAQUIN : Ik voel me heel vereerd, beste Pieter. Ik heb alvast een cadeautje meegebracht. *(Wijst naar de wieg.)* Maar nu moet ik ervandoor. Ik moet de ferry naar Negros halen.

PETER : Oh! Wat een prachtstuk. Dat had je toch niet hoeven te doen. Maar waar is Dolly? Dolly! Dolly!

(Joaquin wijst naar de slaapkamer waaruit braakgeluiden opklinken.)

(Richting slaapkamer) Madre de Dios! Alweer? ... Dolly...? Gaat het?

JOAQUIN : Ik ben hier een uurtje geleden aangekomen en ze is al drie keer misselijk geworden. Misschien hadden we dat glaasje op het nieuwe leven niet mogen drinken.

PETER : Die eerste maanden.... Dat was zo met Bobby en dat was zo met Grace...

JOAQUIN : Is het wel verstandig haar hier alleen achter te laten in dit grote huis?

PETER : Ze redt het wel, Dolly is een sterke vrouw.

(Peter loopt naar de slaapkamer, maar voor hij weer kan roepen komt Dolores op. Ze draagt een lange, zedige jurk. Ze heeft zich lijkleek gepoederd, en

blauwe kringen om haar ogen aangebracht. Ze houdt een grote witte zakdoek voor haar mond. Ze houdt zich pathetisch aan de deurstijl vast. Ze barst in een luid huilen los, stort zich in zijn armen. Peter probeert haar op zijn onhandige manier te sussen.)

Stil maar. Rustig maar. Het kwaadste is bijna voorbij.

DOLORES : (*Herstelt zich.*) Het gaat wel. (*Huilt dan opnieuw. Herstelt zich weer.*)

Maar wat doe jij hier? En waar zijn mijn schatjes?

PETER : Dat weet je toch. Die zijn veilig en wel bij José.

DOLORES : En wie zorgt er voor de kleine Gracia...?

PETER : (*Streng*) Grace wordt door je schoonzus Clara verzorgd. En vanuit Manilla reist er een Belgische non mee. Ook daar heeft Clara voor gezorgd.

DOLORES : (*Tot Peter*) Maar wat doe jij hier dan nog? Waarom ben je niet bij hen gebleven?

PETER : Schat, het schoot me opeens te binnen dat ik nog een paar heel dringende zaken af te handelen had, die ik door de drukte van de laatste dagen compleet uit het oog was verloren.

JOAQUIN : Jij? Een paar dringende zaken uit het oog verloren? Neem me niet kwalijk, compadre, maar dat kan ik moeilijk geloven.

PETER : Nu ja, dringende zaken. Eén dringende zaak dan, de andere hadden inderdaad kunnen wachten.

DOLORES : Wat is er dan zo dringend, dat je je kinderen in de steek laat!

PETER : (*Ogen ten hemel, gespeeld onheilspellend*) Het komt door die nare droom die ik vannacht had.

DOLORES : Droom?

PETER : Nachtmerrie, eigenlijk. *The Melbourne* kwam in een tyfoon terecht.

DOLORES : Aaaahh!

JOAQUIN : Het liep toch goed af, mag ik hopen.

PETER : Geen idee. Maar opeens besepte ik dat ik nog niets geregeld had voor het geval ons iets zou overkomen. Stel je voor, ik had niet eens mijn testament opgemaakt!

DOLORES : Je testament? Madre de Dios, ayuda me! Zie je wel! Jij bent er zelf ook niet gerust op.

PETER : Er is niets om je zorgen over te maken, Dolly! *The Melbourne* is een ultra modern stoomschip.

DOLORES : Waarom wil je dan je testament maken?

PETER : Omdat... ik zal vijf maanden weg zijn. In vijf maanden kan er veel gebeuren. Ook als ik thuisblijf. Ook als ik op mijn kantoor ben of met jou aan tafel zit, of in bed lig. De aarde kan beven. De bliksem kan inslaan. Misschien ontploft de grote vulkaan op Luzon wel en wordt hele archipel met kokende lava overspoeld. Of erger nog. Een groepje achterlijke aanhangers van Aguinaldo kan hier 's nachts het huis binnendringen en ons met de machete in stukken hakken.

JOAQUIN : Dat zal je vrouw geruststellend in de oren klinken, denk ik compadre. *(Tot Dolores)* Maar wees gerust. Dàt zal in elk geval niet gebeuren, señora Dolores! De sukkels waar je man het over heeft raken stilaan op.

PETER : Ik bedoel dat ik het al veel eerder had moeten doen.

DOLORES : Het is onverantwoord! Je zwangere vrouw alleen achterlaten en met je kinderen een lange en gevaarlijke zeereis ondernemen.

PETER : Dolly, ik doe dit echt niet voor mijn plezier.

DOLORES : O neen?

PETER : *(Zucht)* Dolly, please, ik hààt de zee!

DOLORES : Maar waarom laat je de kinderen niet hier?

PETER : Omdat... Joaquin, neem jij het even van me over. Ik word hier doodmoe van.

(Dolores begint weer te huilen.)

Dolly. Morgenochtend ga ik bij de notaris langs, voor mijn testament, en dan vertrek ik. *(Tot Joaquin)* De toewijding van Elvira, je schoonzuster.... En vooral de gastvrijheid van je broer, compadre....

JOAQUIN : José - dokter José - is de behulpzaamste van alle Luna's.

PETER : Hij werkt zich te pletter, hij cijfert zichzelf helemaal weg.

JOAQUIN : Hij wilde al van jongsaf de wereld verbeteren.

PETER : Zoals alle Luna's blijkbaar.

JOAQUIN : Ja. Ieder van ons op zijn manier.

PETER : *(Tot Dolores)* Dolly, wat sta je daar nu te mokken?